

LESSUGGESTIES

Soldaat van Oranje..... meer dan een musical

Uit recent onderzoek van het Ministerie van VWS 'Jongeren over oorlog herdenken' (nov 2011), blijkt de blijvende grote interesse van scholieren voor de Tweede Wereldoorlog. Zij geven aan vooral gegrepen te worden door persoonlijke verhalen, gekoppeld aan inzet van hedendaagse middelen. Zowel in de musical als in de gratis toegankelijke tentoonstelling in de Theaterhangaar 'Morgen is vandaag. Kun jij kiezen in oorlogstijd?' staan reële dilemma's uit oorlogstijd centraal en wordt op een aansprekend manier achtergrondinformatie gegeven over de Tweede Wereldoorlog en Engelandvaarders. Speciaal voor leerlingen is er een begeleidende tentoonstellingswijzer met opdrachten gemaakt, die gratis is te vinden bij de ingang van de tentoonstelling.

Het thema van de voorstelling leent zich uitstekend voor een vakoverstijgend lesproject op school in het kader van bijvoorbeeld de vakken geschiedenis, Nederlands en CKV.

Een project over Soldaat van Oranje kan uit verschillende onderdelen bestaan:

- het lezen van het boek van Soldaat van Oranje en het maken van de literatuurwijzer het bekijken van de film Soldaat van Oranje;
- het bekijken van de film Soldaat van Oranje;
- een bezoek aan de tentoonstelling 'Morgen is vandaag. Kun jij kiezen in oorlogstijd?' in de TheaterHangaar met de gratis tentoonstellingswijzer;
- een bezoek aan de musicalvoorstelling 'Soldaat van Oranje'.

Overkoepelende opdrachten

1. Wat is het thema van de musical en de bijbehorende tentoonstelling? Vullen beide onderdelen elkaar aan?
2. Bij het schrijven van een boek of het maken van een film of musical worden keuzes gemaakt. Zie jij verschillen tussen boek, film en musical?
3. Soldaat van Oranje is symbool geworden voor Engelandvaarders. De interesse en waardering voor Engelandvaarders in de loop van de tijd veranderd. Onderzoek hoe het beeld over Engelandvaarders is veranderd.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Zuidelijke Engelandvaarders / www.klimnaardevrijheid.nl

De website 'Klim naar de vrijheid' vertelt het verhaal van de zuidelijke Engelandvaart. In meer dan 100 filmpjes delen elf zuidelijke Engelandvaarders hun persoonlijk ervaringen en praten openhartig over obstakels, gevaren en onvergetelijke momenten onderweg. Uniek beeldmateriaal en dagboeken complementeren de persoonlijke verhalen. De website is gelanceerd in mei 2010. Via de website is een informatieve DVD à €10, te bestellen.

OorlogsVerzetsMuseum Rotterdam / www.ovmrotterdam.nl

Dit museum laat op een aansprekende manier zien hoe het dagelijks leven was in Rotterdam in de Tweede Wereldoorlog aan de hand van persoonlijke verhalen en authentieke voorwerpen. Voor het onderwijs is het project 'Vraag en Antwoord' ontwikkeld, geschikt voor groep 7 en 8 en de onderbouw van het voortgezet onderwijs.

Verzetsmuseum Amsterdam / www.verzetsmuseum.org

Dit museum is gevestigd tegenover de hoofdingang van Artis. In de permanente expositie roept het decor van nagebouwde straten en wandvullende foto's de sfeer op van de oorlogsjaren. Objecten, films en fotomateriaal vertellen de geschiedenis van mensen in oorlogstijd: verhalen over het uitzonderlijke én het alledaagse. Het museum heeft ook een expositie over Nederlands-Indië. Het museum heeft veel verschillende educatieve mogelijkheden voor onderwijs.

KIJKWIJZER MUSICAL SOLDAAT VAN ORANJE

Naam: .....

Klas: .....

A. Voorbereiding

1. Titel theatervoorstelling:

.....

2. Naam theatergezelschap/theatermaker:

.....

3. Naam regisseur:

.....

4. Datum/plaats bezoek:

.....

5. Waar gaat de theatervoorstelling over?

.....

.....

.....

.....

6. Wat verwacht je van de voorstelling?

.....

.....

B Eerste indruk

1. Omschrijf in 5 trefwoorden wat je vond van de voorstelling, wat viel je op? (bijvoorbeeld iets in het verhaal, de sfeer, kostuums)

.....

.....

.....

.....

2. Wat riep de voorstelling bij je op, welke ideeën, gevoelens en associaties kreeg je?

.....

.....

.....

.....

3. Wat vond je het mooiste of boeiendste aan de voorstelling?

.....

.....

.....

.....

4. Wat boeide je het minst?

.....

.....

.....

.....

B Analyse

1. Welk verhaal wordt verteld/?

.....

.....

.....

.....

2. Waar is de musical op gebaseerd:

.....

.....

3. Wat is het thema ?

.....

.....

.....

.....

4. Wie zijn de belangrijkste personages?

.....

.....

5. Wat is de sfeer?

.....

.....

.....

6. Wat valt je op aan de acteurs en hun spel?

.....

.....

.....

.....

7. Welke rol spelen licht, muziek en/of geluid in de voorstelling?

.....

.....

.....

.....

8. Wat heeft het gezelschap / de regisseur met deze voorstelling willen vertellen?

.....

.....

.....

.....

9. Wat valt je op aan de vormgeving (locatie, decor, kostuums)?

.....

.....

.....

.....

10. Passen de stijl en vormgeving goed bij het verhaal?

Ja / nee, want .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

LEESWIJZER LITERATUUR

Naam: .....

Klas: .....

A. Voorbereiding

1. Titel van het boek:

.....

2. Naam van de schrijver:

.....

3. Wanneer is het boek geschreven?:

.....

4. Namen van de hoofdperso(o)n(en):

.....

5. Wat verwacht je van het boek?

.....

.....

6. Waar gaat het boek over?

.....

.....

.....

.....

B Eerste indruk

1. Omschrijf in vijf trefwoorden wat je van het boek vond.

.....
.....

2. Wat riep het verhaal bij je op, welke ideeën en associaties kreeg je?

.....
.....

3. Wat vond je het beste, mooiste, ontroerendste of spannendste gedeelte van het verhaal?

.....
.....
.....
.....

4. En welk deel vond je het minst interessant?

.....
.....
.....
.....

C Analyse

1. In welke tijd speelt het verhaal zich af?

.....

2. Hoe wordt er met tijd omgesprongen?

.....

3. Waar speelt het verhaal zich af?

.....

.....

.....

4. Hoe is het boek onderverdeeld?

.....

.....

.....

5. Wat is het vertelperspectief?

.....

.....

.....

6. Waar is het verhaal op gebaseerd?

.....

.....

.....

7. Wat is het onderwerp of 'Leitmotiv' van het verhaal?

.....

8. Geef een korte samenvatting van het verhaal.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Wat zou de schrijver met dit boek willen zeggen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

C Conclusie

1. Hoe heb jij het boek ervaren?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Komt jouw verhaal en ervaring overeen met de informatie en verwachting die je vooraf had? Geef punten aan waarop beide duidelijk overeenkomen of juist afwijken.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Vind je dat de schrijver zijn/haar verhaal of bedoeling duidelijk heeft kunnen maken?

.....

.....

.....

.....

.....

.....